

pomnite si toraj njih geslo „svoji k svojim“, podpirajte toraj svoje domačine in naprednjake, ne pa podpirajte te privandrane „hetsmajstre“, katerim je ljubše vsaj ovčji tat, kakor pa domaćin ali poštenjak. Capito? Ja celo na vzorno pošteno priljubljeno in postrežljivo c. i. k. pošto v Ribnici so se že ti pansionisti spravili; jim bojda ni nekaj po volji; ja kaj pa si mora misliti, dragi „Štajerc“, ker tvoji abonentje rastejo tukaj na njih srčno žalost kakor gobe po dežju, napram vsej hujskariji in bedarji teh bratov revolverja. Zatoraj bi radi napravili c. k. pošto „zum serbischen Kronprinzen“, potem bi te dragi „Štajerc“ pač čisto gotovo pohrustali v goljažu. Ja celo poštni pečat jim ni po volji, ki se glasi „Reifnig“; je gotovo prekratka beseda za te visokoučene glave, ki si bi bojda še lahko zamerkale, ko bi se pečat glasil „Jurčkova Ribnica na Srbiji“. Ti zbesneli krokarji bi gotovo bolje učinili, ko bi ustavnili prepotrebno požarno brambo (freiwillige Feuerwehr) v ljudsko korist; pa tem prvakom in narodnjakom je za ljudski blagor ravno toliko, kakor Turku za svinjsko gnijat. Snujejo jo že sicer čez eno leto, pa seveda pod komando:

„Hop na strop, ta hiša naj zgori,
ker nemčur notri tiči,
mi hočemo braniti le,
kateri je pajdaš slavne Srbije.“

Dan ne boste voliali za pisateljem, se vam bilježim: Jurčkov Ribničan pa ne z „rješejtom“ ampak z ovčjim plečejetom.

Rogatec. Po naključbi sem dobil „Slov. Gospodarja“ v roke in sem najšel v njemu malo poročilo iz Rogatca. Nimam več navade še manj pa časa se z nepodpisanimi dopisniki po časnkah ravsat, svetnjem torej tistim gospodom kateri imajo v zadnjem času čez Rogatec tako grozovita poročila pisati si namesto moje malenkoste osebe, katero drugo zbrati, katera ima za odgovor več časa, in časnikarski boj bode bolj zanimiv. Za danes si pa dovoljujem sledče odgovoriti: 1. Jaz sploh nimam nikjer ne v Rogatcu in ne kje drugje kake komande in isto tudi nikakor ne želim, edino moje javno delo je in ostane v kmetijski podružnici, isto moje delovanje pa sedaj še ne pristoji soditi cenj. g. dopisnikom „Slov. Gospodarja“. 2. Je pristop obrte zadruge k nemškem „Volksratu“ bil na dnevnom redu, kateri se je dostavil vsem članom s povabilom. 3. Je v Rogaškem okraju nemški Volksrat za slovenske kmete že več kot istog storil nego vsi cenjeni rogaški gospodi dopisniki slov. časopisov skupaj; da le en slučaj naveadem je kmet, podružnica po prizadevanju tega tako zloglasnega „Volksrata“ dobila od poljedelskega ministerstva 1000 kron podpore za nakup travnih semen, le ta semena se bodo na belo nedeljo med 110 kmetov brezplačno razdelila. Na prošnjo podpisanega je nadalje takozvana „nemška“ v resnic „okrajna Šparkasa“ v Rogatcu podarila podružnici za nakup travniških bran 1200 krom, okrajni odbor v isti namen 100 krom, kupile so se za ta denar 4 travniške brane in podelile za pol cene izključeno slovenskim občinam in če še smem pristaviti dobro klerikalnim. 4. Smatram edino takrat navzočega g. učitelja za preresnega, da bi koval take dopise, moram si toraj le misliti da so bili drugi gospodje na delu, slišali so nekaj zvoniti, pa poznavali niso zvon. 5. Nisem bil nikoli vnet za osebni boj v politiki in mislim mi to more celo moj nekdajni protikandidat g. Žurman, kateri me osebno pozna potrditi, še manj pa sem se jaz sam ali skoz mene naprošeno komur ponujal za kandidata in mi stojijo v tem oziru ugledne slovenske priče obeh nasprotnih taborov na razpolago, pač pa so me različni slovenski listi naravnost pozvali naj se spreobrem in bom — zmagal. Ker pa nimam vzroka se spreobrnuti, ker vem da sem na pravem potu in tudi nobene zmage ne želim, ostarem to, kar sem bil, v prvi vrsti štajerski agrarec, in kot tak pač ne bom stopil pred slovenskega kmeta in ga prosil naj me voli, to Vam jamčim! Pustimo toraj take šale, listi imajo sedaj za naše češkarije tako malo prostora — bližajo se zopet volitve. V Rogatcu na Veliki ponedeltek 1909. Andrej Droljenig.

Rogatec. Dne 5. t. m. vršila se je v našem prijaznem trgu tako redka slavnost da jo močoče ta rod ne bode zopet doživel. Dva visoko-spoštovana gospoda sta za svoje brezštevilne zasluge sprejela cesarsko odliko v podobi zlatega križa z krono. Osebe teh odlikovanec so nam jako simpatične, njih značaj tako vrl in njih zasluge tako velike da ne vemo komu bi prednost dali, držimo se torej reda kojega se je posluževal naš spoštovani g. okrajni glavar pri častnem nagovoru ob priliki dekoriranja. Odlikovani g. župnik v Žetalah je med vsemi duhovniki obširne naše škofije eden izmed malih tistih, ki se edino vere drži in se drži besed Kristusa ki pravi „Idite in učite vse narode“ in zopet pravi „Mir Vam budi“ in zopet „Moje kraljestvo ni od tega sveta“. Gospod glavar je tudi te poahlalne besede opetovano posebno naglašal in želel da bi se taki pravi duhovniki posnemali. Mnogobrojne zasluge iztekel pa se je g. župnik še posebno kot dolgoletni član okrajnega šolskega sveta v Rogatcu za kmetijstvo itd. Odlikovani gospod okrajni načelnik direktor Josef Simony, pa ima za okraj in za posamezne občine v okraju, tako velike zasluge, da jih niti treba ni še posebej naglašati, saj je skoraj v vsakem zastopu in društvu izbruno delaven, posebno pa ima kmetijstvo v okraju v njem največjo uporo. Rodom Nemec je slovenskemu kmetu obrtniku in delavcu vesko vedno rad pripravljen pomagati. Sijajen je bil moment ko je vstopil g. glavar v telovadno dvorano tržke šole v kateri so bili zbrani zastopniki vseh stanov, korporacij in uradov. Prisrčne besede g. glavarja niso ganile samo odlikovance ampak vse navzoče in eno-glasno je zadonelo sivolasemu vladarju trikratni „Hoch“ v zahvalo za izkazano priznanje. Ob eni uri popoldan zbrala se je množica častnih gostov v Spornovi gostilni h banketu, pri katerem je odlikovani g. župnik v prav lepih besedah našemu svetemu cesarju hvalo izrekel in nas pozval, da smo zopet zaklicali našemu milemu cesarju trikratni doneči „Hoch“. Različni govorniki so spregovorili prav lepe besede o obeh odlikovanih, o. g. glavarju in o drugih, odlikovanci pa so se zopet zahvalili; omenjeno najle bo, da je eden govornik naglašal da predstavita ta dva odlikovanca vsak za se in oba skup geslo našega cesarja „Viribus unitis“ „z druženimi močmi“; splošno živo in glasno priznanje je kazalo da si niso v tem navzoči bili v nasprotju. Vsem, katerim je bila čast dana te slavnosti prisostvovati ostanejo te prijetne ure nepozabne, odlikovanca pa naj Bog živi še mnogo let v prid gospodarskega napredka, v prid prepotrebne slegi, katero hočejo v zadnjem času nekateri mladeniči kaliti; navzoči so s tem, da so postavili sklad za nedeljsko šolo za obrtniške vajence vzajemno pokazali, da jim je gospodarski napredek nad vse, — da Bog da bi bilo tudi tako naprej.

Žetale. Dragi „Štajerc“, nisem sicer Tvoj redni dopisnik, pa poznavam se že več let in vem, da imaš ojstro krtačo s katero si že marsikaterega in tudi že naše po navadi vorne kaplane krtačil. Vem pa tudi da imaš visoko spoštovanje do pravih duhovnov v smislu zapovedi Kristusove. En tak pravi duhoven je tudi naš seveda le od pravih ljudi visoko spoštovan gospod župnik; on je zares en vzor duhovnik, se ne vtice v posvetne zadeve in ne zlorablja prižnico, ampak je zvest oznanjevalec — besede Božje. To seveda ne paše našim liberalcem in tudi ne klerikalcem, prvim ni prav da ni bolj naroden — govoriti in če okolščine zahtevajo tudi rabi radovoljno pri cerkvenih opravilih nemški jezik, drugim pa je premalo klerikalni politik; zavidega torej obe stranki zavoljo mu od cesarja podlenjega zlatega zasluznega križa z krono. Gospod župnik pa vživajo od vsakega prava kristjanina največje spoštovanje. Mi jim čestitamo!

Mestnine. Dragi „Štajerc“ naznajamo ti, da je na velikonočni ponedeljek tukaj priredila dohartska narodna stranka shod zaupnih mož, na katerem se je določil že poprej naprošeni deželnozborski kandidat. Shod je bil od tukajšnjih kmetov slab obiskan. Videli smo le neke tuje gospode in okoli Žetal naprošene kmete. Pod predsedstvom g. Kregarja pri sv. Petru na Medvedovem selu je govoril celjski g. Spindler o analogi deželnega zbora in njega poslancev. Našteval je grehe poslancev g. dr. Korošca, doká-

zoval da ni držal besede, katere je svojim viličem objuboval, bodi si v narodnem ali gospodarskem oziru. Zborovalci so izrekli Kongres nezaupnico ter izrekli da je „figa-mož“, da takega ne bomo nikdar volili za poslance. Naš kmet iz Žetal je prečital predlog, da naj se v za deželnega poslance že od narodne dohartske stranke izvoljeni kandidat g. Berlisk, vzhodni gospodar in trgovec iz Žetal. In ta je tudi kandidaturo sprejel. Mi bi bili vsi za njegovo izbranje, ker on je od vseh, ki ga pozajmo, spodbudil in od vseh priljubljen in tega posla izbran zmožen. Pa kaj nam vse to pomaga: on ni nas kmetov postavljen, ampak od dohartske stranke. On kot narodni Slovenci bi ne smeli v Gradec združiti z nemškimi tovarnami delovati za potrebnii nemški poduk in na občini kmetski blagor. Ampak k njemu bi prišli pred zasedanjem deželnozborskega zborovanja dohartske, narodovci, ter ga navajali kakor kautomat, ki bi moral za narodovce, dohartske, toraj za prazo slamo interpelirati in glasovati. Imenovani g. Berlisk gotovo nima srca za kmetje, ker iz dna srca tebe, dragi „Štajerc“ soviški ki živiš edino le za naš kmetski blagor in na napredek v gospodarskem oziru. Tedaj kdor z nami in našim „Štajercem“, ki je edino naš kmetski list, on je zoper nas kmete in kot tak šnega ne bomo nikdar volili. Da je ta kandidatura zoper nam priljubljenega „Štajerca“ in da mi kmetje smrdimo, da je njegov tovaris iz Žetal prečital predlog o njegovi kandidaturi in razom, da naša „štajercijanska stranka“ konča života, da smo pod jarmom ptujske korandice da mu štajercijanska stranka smrdi, da se le treba z njo boriti. In to je naš ljubi kandidat z molkom odobril. Mi sodimo, da mu je ta predlog kandidat sam napisal. Ker „Štajerc“ je šmarski in rogaški okraj svojega kandidata ne nastavlja, se nam čudno zdi, kakšen vzrok imajo narodovci se z „štajercijanci“ boriti, toraj brata zoper brata?! So pač klerikalni izrodeki, ki jih je samo za nadvlado, nikakor pa za ljudske koriste.

„Mi kmetje smo odrašeni; drugače se tudi ne ravna v nami kakor z otroci. Otreke redijo drugi ljudje; nas kmete pa ne redi nikdo. Ne sprotno, mi moramo še mnogo drugih ljudi rediti. Povsod čitamo, da plačajo otroci le polovic. Ali smo že kedaj slišali, da plačajo kmetje manj? Gotovo ne. Pri plačevanju se nas ne smatra za otroke; tu smo prav odrašeni držljani. In mi smo dosti stari in pametni, da pellejemo samicami svojo stvar... Vsak pličuje davke, to je res. Uradnik pličuje davke za svojo plačo, kapitalist za svoje premoženje. Kmet pa mora davke plačevati celo za svoje dolgove. Ako ima kdo še toliko hipotele na svojem posestvu, plačevati mora ravno tako, kakor da bi bil dolga prost...“

Ludwig Thomas

Prvaki, Srbija in deželno izdajstvo.

(Nadaljevanje)

Da dokažemo, kako so prvaki vedno dosledno proti Avstriji pisarili, naj navedem nekaj citatov.

Koncem leta 1906 je pisal „Slov. narod“ da se bode slovanski jug kakor en mož dvigneti in da mora (proti Avstriji) zmagati. 24. februarja 1906 je pisal:

„To je gotovo, da bode moralni Avstriji poginiti svoj titnik pred Srbijo, ki je sicer mala, moralčno močna in edina.“

In 17. julija je „Narod“ celo pisal, da se bode kulturna Evropa prepričala, da Austrija ne zasluži, da bi se računal z civiliziranim državam.

Kje na svetu bi se smelo kaj ednakrat natiskati? Ko je imela liberalno-prvaška stranka 30. marca 1906 v Ljubljani zaupni shod, dobitje od Srbov brzjavni pozdrav. V tem pozdravu so se Srbi zahvalili „Slov. narodu“ in pravokopu sploh za podporo v borbi proti Avstriji. Bilo je to v času colinske vojne s Srbijo. „Narod“ je tudi zahteval, da bi se

Ljubljana
pa „nice.
ki s
in se
prvaka
povs
Avstri
srbsk
razre
tudi
grozo
gospo
sredn
Bell

so za
Vojsl
koč
mogl
velik
krvni
naši
svoje
krvni
Hval
straj
lepše
zmag
zmag
sicer
Nem
mer
držav
podir
njem
veda
doka
sami
nikd
gočn
tiste
ter l
na l
naspr
je za
skan
ko j
zdaj,
svide
pozo
sovra
pona
je v
skim
terih
stvol
slove
našn
kako
prval
zali.
Medit
in či
nosti
v sre
slove
Srbe
Srbe
srbsk
Jurja
vsem
doka
slove
Pose
ki je
leja“
slovo
Serb
acus
stavi
le zl
teh
velei
lezar